

OSLÁVILI SME 1. MÁJ

Minulú sobotu sme slávili medzinárodný sviatok pracujúcich - 1. máj. Spoločnosťou je akceptovaný od roku 1889, kedy kongres II. Internacionály v Paríži prijal uznesenie o oslavách. Ľuďom mal pripomínať všeobecný štrajk a masové demonštrácie chicagských robotníkov, ktoré sa konali tri roky predtým a robotníci si štrajkom vydobyli osem hodinový pracovný čas. Po celých Spojených štátoch sa v roku 1886 zdvihla vlna demonštrácií.

Chicago sa stalo centrom boja, do ulíc tu 1. mája vyšlo 40 000 štrajkujúcich. Za štátny sviatok bol prvý máj vyhlásený na našom území po vzniku ČSR v roku 1919.

Staršia generácia si pamätá okázalé oslavy sviatku pracujúcich spreď roku 1989, kedy musela povinne chodiť do prvomájových sprievodov.

Toto je aj dôvod, pre ktorý je prvý máj označovaný časťou obyvateľstva ako komunistický sviatok, nechýbajú ani názory, že je potrebné ho zrušiť.

Členovia okresnej organizácie Ľudovej strany - Hnutie za demokratické Slovensko si tento sviatok pripomínajú so všetko vážnosťou a ú-

ctou a vnímajú ho ako sviatok, ktorého základným atribútom je boj proti nezamestnanosti a zhoršovaniu postavenia pracujúcich. A teda práve dnes, v čase globálnej ekonomickej krízy sú myšlienky prvého mája stále aktuálne.

Súčasnne si v tento deň pripomíname prijatie Slovenskej republiky za člena Európskej únie. Bol to dlhý proces, ktorý začal podpisom tzv. Asocičných zmlúv 4. októbra 1993. Dohodu o pridružení Slovenska k EÚ následne ratifikoval Európsky parlament a 15. decembra 1993 ju ratifikovala Národná rada SR. Prihlášku do EÚ podal 27. júna 1995 za Slovensko jeho vtedajší premiér Vladimír Mečiar na summite EÚ v Cannes. Slovenská republika bola prijatá za člena Európskej únie 1. mája 2004.

**OKRESNÁ ORGANIZÁCIA
ĽUDOVEJ STRANY - HZDS**

NARODILI SA

22.4. DANIELA z Príbeliec, 23.4. OLIVER z V. Krtíša, TEREZA TAMARA z M. Kameňa, 25.4. ANNA z V. Krtíša, 26.4. SÁRA z V. Krtíša, PATRIK z Kosihoviec

POZDVIHNIME ČAŠE NA ICH ZDRAVIE

1.5. JÁN MOLNÁR, 3.5. ANNA ĎUROŠOVÁ, VLASTA TRTÍKOVÁ, 6.5. STANISLAV KOVÁČ, 7.5. ANNA RAGAČOVÁ, ROZÁLIA HUŠŤAVOVÁ, 8.5. ESTERA PŮLHOŠOVÁ

OSUD SFÚKOL SVIEČKU ICH ŽITIA

22.4. JULIANA KRŇÁČOVÁ, nar. v r. 1920 z Bušiniac, 24.4. PAVEL CHALUPKA, nar. v r. 1937 z Chrastiniec, MÁRIA KORBEOVÁ, nar. v r. 1945 z M. Krtíša, 25.4. ŠTEFAN RIEVAJ, nar. v r. 1920 z D. Lomu, GIZELA ĎURÍKOVÁ, nar. v r. 1935 z V. Krtíša, FERDINAND SCHMUTZER, nar. v r. 1937 z V. Krtíša, 26.4. KAROLÍNA DOMBYOVÁ, nar. v r. 1926 z D. Lomu, 27.4. KATARÍNA ČÍCMANCOVÁ, nar. v r. 1917 z Čeloviec, ELENA MÁTYÁSOVÁ, nar. v r. 1931 zo Želoviec

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

"Krásny máj už nejasá mne, modré nebo nezaplače. Vy ste mój ja Váš. Ukončil sa lásky čas. Obišli ma dokola, zaviali aj do mora. V raji som ja božsky šťastný, čakal mňa aj anjel jasny. Hore láska, dole bôl, neplačte, veď slávny som. Bol som človek, anjel chór, vďaka Bože - v nebi som."

Posledné zbohom pre manžela, otca a starého otca JÁNA LŐRINCA sme s tichou modlitbou a úctou odovzdali 24.4.2010 v Želovciach. Pozemská cesta pracovných rúk a milujúceho srdca bola 22.4.2010 ukončená. Ďakujeme Ti za život a česť Tvojej pamiatke. Poďakovanie príbuzným a známym za slova útechy a kvetinové dary vyjadrujú: manželka Mária, syn Ján a dcéra Zita s rodinou. "Starký, nezabúdame" - vnučka Dominika a vnuk Enrik.

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

"Ťažká choroba nám vzala, koho radi sme mali. Ostal len dlhý čas, aby sme spomínali. Miesto po Tebe je prázdne. Spi sladko svoj večný sen!"

Dňa 14.4.2010 nás po ťažkej chorobe navždy opustil vo veku 77 rokov druh, brat a strýko PAVEL RAČKO zo Zomboru.

Smútiaca družka Jolana, Milan s rodinou, brat Ján a neter Jana s rodinou.

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

S hlbokým zármutkom oznamujeme, že 25.4.2010 nás po dlhej a ťažkej chorobe navždy opustila vo veku 75 rokov

GIZELA ĎURÍKOVÁ.

Ďakujeme príbuzným a priateľom, ktorí ju vypravovali na jej poslednej ceste. Zároveň sa chceme poďakovať dialyzačnému stredisku pod vedením MUDr. Emanuela Fizeľa za prikladnú starostlivosť počas jej choroby.

So spomienkou v srdci na našu drahú matku, starú matku a sestru ostávajú dcéra Marta, syn Pavel a vnučky Andrejka, Lucka, Veronika, súrodenci zosnulej ako aj celá ostatná rodina.

SPOMIENKA

"Mal som Vás všetkých rád a chcel som žiť. Prosil som Pána Boha, aby som mohol ešte dlho s Vami byť. No prišla tá chvíľa, keď som Vás musel navždy opustiť, keďže moja choroba nedala sa zastaviť. Neplačte, nechajte ma ticho spať, čo mi bolo súdené, muselo sa stať."

Dňa 4.5.2010 si pripomenieme 1.výročie smrti nášho drahého manžela, otca, starkého a prastarkého ŠTEFANA ZAŤKA z Čeboviec. S veľkým žiaľom spomínajú: manželka Mária, synovia Štefan a František s rodinou, dcéry Alžbeta, Mária, Valéria s rodinami. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

SPOMIENKY

"Čas plynie, smútok zostáva. Tá strata v srdci bolieť neprestáva. Už len kyticu z lásky TI môžeme na hrob dať a na všetko spomínať. Smutných je desať rokov bez Teba. Chýbaš nám ako soľ na krajci chleba."

Desať rokov uplynie 4.5.2010, kedy nás navždy opustil manžel, otec, svokor a starý otec JURAJ BALÍK zo Stredných Plachtiniec. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Dňa 29.apríla sme si pripomenuli 22.výročie úmrtia nášho drahého otca MICHALA DEÁKA a 23.októbra tohto roku si pripomenieme 10.výročie úmrtia našej drahej matky

MÁRIE DEÁKOVEJ. Kto ste ich poznali a mali radi, venujte im spoločne s nami tichú spomienku. Spomínajú syn Ján s manželkou Zdenkou, vnuk Róbert, syn Zoltán a ostatná rodina.

"Ťažko je uveriť, že nie je medzi nami už dva roky (4.5.2008). Že navždy odišla a niet cesty návratu. Nechcela ona toho veľa, iba žiť a nie nás do smútku pohruziť. Prijmi ju do svojej domoviny, Pane môj, ale prosím, daj, aby s nami vždy jak bdelý anjel bola."

Dňa 27.3.2010 sme si pripomenuli nedožitú 50.narodeniny našej manželky, mamy, dcéry a sestry ANIČKY KRŇÁČOVEJ, rod. SOJKOVEJ. S úctou a láskou v srdci spomínajú: otec, manžel Milan so synom Igorkom, brat Ján s celou rodinou, brat Jozef s rodinou, sestra Irenka s manželom a sestra Mária s celou rodinou. Všetci, ktorí ste ju poznali - priatelia, známi a ostatná rodina, venujte jej tichú spomienku.

"Padajú hviezdy aj my padneme, vädnu tie kvety aj my zvädneme. A predsa tie hviezdy svietili, tie kvety pekný život žili. A klenot čierna hruda kryje." Šiesteho mája bude tomu rok, kedy tragicky zahynul PALKO ČESTVEN z Bátorovej, vo veku 62 rokov. S láskou spomínajú: smútiaca manželka s dcérou, vnúčik Miško, svokra a ostatná rodina.

9. MÁJ - DEŇ MATIEK SI PRIPOMENIEME AJ V NAŠEJ REDAKCII

Mama, ja to dávno viem...

... to, čo aj Maťo Ďurinda, to čo vedia všetky deti, ktoré majú najlepšiu mamu na svete. Všetkým mām bude patriť táto neĎela a ja verím, že popri všetkých kytiaciach a darčekom asi najviac potešia dve slová, ktoré by chcela a mala počuť každá mama: "Prepáč a ďakujem!" Bude ich počuť aj moja najlepšia mama. Požiadanie o odpustenie za našu neúctu, nevšímavosť, nevrlosť, prešlapy a chyby... Poďakovanie za nekonečnú láskavosť, obetavosť, trpezlivosť, pochopenie... Skrátka za to všetko, čo cez štedré náručie dáva materinská láska svojim deťom: korene aj krídla.

Ministerku práce sociálnych vecí a rodiny VIERU

TOMANOVÚ, ktorej rezort má v názve slovo rodina, sme tiež požiadali, aby nám povedala, čo pre ňu znamená jej mama a za čo by jej chcela poďakovať.

Tu je odpoveď: „Som veľmi rada, pani redaktorka, že ste mi položili túto otázku, pretože moja maminka je pre mňa ten najúžasnejší človek na svete. Aj keď je už v pokročilom veku – má 86 rokov - je vnímavá, stále sleduje politické a spoločenské dianie, ale samozrejme, ako asi každá mama a babka, sa zaujíma vždy najmä o dianie okolo svojich detí a vnúčat. Vždy som si vážila jej názory a jej životná múdrosť mi do-

dáva sil. Od kedy už nie je medzi nami môj ocko, teda jej manžel bývame spolu a ja každý deň ďakujem Bohu za to, že je tu so mnou, že mám tú časť byť jej dcérou. Z celého srdca prajem všetkým deťom, aby mali takých milujúcich rodičov, ako ja a lásku, s akou ma vychovali a pripravili do života, sa snažím od malička vštepovať aj ja mojím deťom a vnúčatám. „

Pripravila R.HORNÁČEKOVÁ

V našich novinách, okrem iného, mám rada ankety. Zaujímajú ma názory a postrehy známych i menej známych ľudí - čo ich trápi i teší. Vyskúšam si teda aj ja, aké je to byť respondentkou ankety a sama seba kladmi otázky:

"Čo pre mňa znamená a za čo jej ďakujem?"

Za: Mój život, lásku v najblankytnejších očiach na svete, čarovné detstvo, prirodzenú inteligenciu, jej i náš domov, ktorý je pre mňa prístavom pokoja aj v zrelosti, za rady a pomoc v nerozhodnosti, ochranu pred hlúposťou sveta. Zo srdca jej ďakujem aj za to, že je stará mama "par excellence", nekonečne ochotná pomáhať iným, žena s najvrúcnejším srdcom, aké

poznám, má ekologickú dušičku chrániacu a milujúcu prírodu, všetko krásne a dobré. Jej obdivuhodný zmysel pre humor, fantázia vo varení i improvizácia vo všetkom, čo robí, nemajú chybu ako aj veľkodušná schopnosť odpúšťať prešlapy i krivdy. Môže byť vzorom pre svojju húževnatosť a schopnosť nepoddať sa a brať prekážky ako výzvy a neuveriteľnú (a

toto slovo je - prosím pekne - na správnom mieste) pracovitosť ..... a ešte veľa iného, nevyvovedaného. Som hrdá a vďačná, že som súčasťou jej úžasného života, lebo by som si priaľa, aby ho taký mala. Som hrdá, že som jej dcéra, občas neposlušný "benjamín" (možno i preto, že som mala byť syn). Ale to nie je podstatné ani pre ňu ani pre mňa, lebo viem, že ma má rada takú, aká som.

A nakoniec - znamená pre mňa príklad, ako prežiť hodnotný život naplnený láskou a chápatosťou k celému svojmu okoliu. Príklad, o ktorom viem, že ho nedosiahnem na takom "leveli" ako ona. Ďakujem Ti za všetko, mamka moja.

-JANA KAMENSKÁ, rod. MORAVČÍKOVÁ-

Spomienky nezomierajú, najmä tie krásne

Často to tak býva, že až keď navždy stratíme blízkeho človeka, zisťujeme, ako nám chyba. A pri človeku najbližšom, našej matke, ktorá je s nami už pred narodením je to obzvlášť ťažké. Najmä ak si myslíte, že medzi vami ostali nezodpovedané otázky, že ste mohli urobiť viac a byť lepším synom, ako ste boli. Žiaľ, naše matky musia často znášať trpké skutočnosti, ktoré im pripravíme svojou nerozvážnosťou, pochabosťou, ba až hlúposťou. Niektorí povedia prepáč, otrepú sa a idú ďalej, niektorým trvá dlhšie než znovu vyrazia na pochybné cestičky a niektorí sa po prvých karambóloch ešte včas vrátia do, podľa väčšiny verejnej mienky, tých správnych koľají. A vrátiť ich tam často práve materinská láska. Láska matky, ktorá verí, že vás pozná najlepšie a vie, že nemôžete byť až taký zlý. Láska matky k vám, vašim i jej najbližším vás dvíha na kolena z bahna, ktoré vás svojimi takmer neodolateľnými pôžitkami vtahuje stále hlbšie a hlbšie do svojho marazmu. Aj vďaka láske, pochopeniu a odpusteniu matky, som sa aj dostal z cesty plnej pôžitkov, rozkoše a radosti na cestu práce, povinnosti a lásky, (aspoň si to myslím). Lásky k

rodine, matke, žene, najbližšej osobe. Za tú lásku, ktorou spájala našu rodinu, za silu, ktorú niesla v svojom krehkom tele, za pochopenie, ktoré mala pre naše poklesky a odpustenie, ktoré nám dávala za naše prečiny, za to všetko mame ďakujem. Možno, že podľa niektorých kritérií by neobstála ako najlepšia matka na

svete, každý má svoje "muchy", každý urobí chybu. Je na nás, či sa z nich poučíme. Ja som ju mal rád aj s tými chybami. Takú ako bola. Bola moja mama. A aj keď jej telo už leží na mieste posledného odpočinku, spomienky na ňu sú stále plné života, ako bola aj ona sama.

-PETER GAŠPAROVIČ-

Dieťa znamená pre mamu veľmi veľa, rovnako veľa však znamená slovo mama pre nás, deti - aj keď už dospelé

Mame som vďačný nielen za život, ale poďakovať jej chcem najmä za to, ako dokázala prekonať ťažké chvíle vo svojom živote počas môjho a sestriho ranného detstva.

Viem, že ju do konca života poznačila udalosť z jedného májového rána pred takmer 30 rokov, keď našla svojho manžela, môjho otca, mŕtveho doma v kúpeľni. Vtedy som mal len tri roky a sestra niečo vyše mesiaca. Otcovi zlyhalo srdce. Srdce našej mamy muselo preto odvtedy biť pre nás dvojnásobne silnejšie a obetavejšie a teraz, keď už ja sám som rodič, viem, koľko trpezlivosti, sily a lásky ju to muselo vtedy stáť. Som

jej však vďačný aj za všeličo iné, čo pre mňa v živote urobila. Napríklad aj za každodennú poštu - listy, z papiera ktorých som cítil vôňu chýbajúceho domova, keď som bol ako sedemročný na dvojmesačnom liečebnom pobyte, pre mňa vtedy v neskutočne vzdialených Kremnických Baniach... Je toho, samozrejme, omnoho viac, drobné detaily z každodenného života, ktoré mi ostali v pamäti, a ktoré sa mi ako dieťaťu zdali úpl-

Na Spojenej škole v Modrom Kameni rastú Páni Majstri od remesla

Svedčia o tom aj dve druhé miesta z medzinárodnej súťaže, ktoré rovnako ako samotných žiakov tešia aj riaditeľku školy MARIU ŽIŠKOVÚ:

"Na 17. ročníku medzinárodnej súťaže Murár 2010 v Nitre sme sa zúčastnili druhýkrát a to veľmi úspešne. Náš tretiak Martin Karacsonyi získal ako jednotlivec druhé miesto a spolu s druhákom Norbertom Katyim získali rovnaké ocenenie ako družstvo po tom, ako im odborná porota zrákala body za teoretickú i praktickú časť. Mimochodom, pre zaujímavosť, bol do nej vylosovaný aj jeden z našich majstrov František Kováč, no krásne umiestnenie našich žiakov v žiadnom prípade nie je zásluhou jeho prítomnosti v porote, ale kvôli ich skvelým teoretickým aj praktickým zručnostiam. Ich ocenenie je o to vzácnejšie, že dôstojne obstáli v konkurencii žiakov vybraných z troch štátov - Čiech, Maďarska a Slovenska. Prezentácia na tejto súťaži je pre nich prínosom nielen finančným, ale im pomôže nadobudnúť pocit dôležitosti a hrdosti na svoju budúcu prácu. Veď ako často, i teraz musím skonštatovať, že je veľkou škodou, že u žiakov ubúda záujem vyučiť sa v remeslách. Popritom dobrí remeselníci a majstri sú na trhu práce veľmi žiadaní, či už ako malí živnostníci alebo odborní pracovníci v stavebných firmách. To sa snažíme vštepovať aj našim žiakom. Veríme, že títo dvaja mladí šikovní uční budú mať ďalších nasledovníkov a k ostatným trofejám - i tohtoročnej - poháru za druhé miesto v súťaži družstiev, pribudnú ďalšie ocenenia."

Vidieť svojich žiakov stáť na stupňoch víťazov a preberať ceny, je určite pre každého pedagóga svojím spôsobom tiež ocenením jeho práce a potvrdením, že ju robí dobre.

- J. KAMENSKÁ -

nou samozrejmosťou. Teraz už viem, že bez materinskej lásky v srdci takáto samozrejmosť neexistuje. Som rád, že tu mamu stále mám a verím, že ešte dlho mať budem. Aj keď si dnes myslím, že nie všetky jej rozhodnutia boli a sú správne, viem, že to myslím dobre, hlavne, aby bol v rodine pokoj a pohoda - tak ako jej to vštepovala do srdca jej matka - moja starká. Aj keď život zväčša nebyva taký sladký ako ten v reklamách na čokoládu, môžem Ti, mami, s kľudným svedomím povedať: Merci za to, že si...

- MARIAN SEDLAČKO -

Ing. VIERA TOMANOVÁ, Ph.D.,
ministerka práce,
sociálnych vecí
a rodiny SR
nar.5.február 1948.
Ministerka
V.Tomanová je vdova
a má jedno dieťa.

VZDELANIE:

1972 - Vysoká škola ekonomická, Bratislava
2005 - Obhájenie dizertačnej práce na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce Svätej Alžbety, n. o., Bratislava

PROFESIONÁLNA KARIÉRA:

- od 4. júla 2006 - ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- od novembra 2005 - vysokoškolská učiteľka, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Svätej Alžbety, n. o., Bratislava
- od októbra 1994 - vysokoškolská učiteľka, Trnavská univerzita v Trnave, Katedra zdravotníctva a sociálnej práce
- október 2005 - júl 2006 - manažérka organizácie, Privilégium n. o., Bratislava
- júl 2003 - september 2005 riaditeľka Domova sociálnych služieb pre dospelých občanov, Veľký Biel
- január 1988 - máj 2003 riaditeľka odboru sociálnych služieb a zástupkyňa generálneho riaditeľa Sekcie sociálnych vecí a rodiny
- poradkyňa ministra, Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR, Bratislava
- máj 1986 - december 1987 námestníčka pre výchovu a vzdelávania, Odbor sociálnych vecí a pracovných síl, Koncern DPHMB, Magistrát hlavného mesta SR Bratislava
- január 1982 - máj 1986 riaditeľka, Domova dôchodcov, Bratislava
- december 1978 - január 1982 vedúca oddelenia sociálnych vecí, pracovných síl, bývania, MNV Bratislava - Petržalka
- august 1972 - december 1977 vedúca sekretariátu podniku riaditeľa, PZCR Javorina, Bratislava

PEDAGOGICKÁ ČINNOSŤ:

Od roku 1986 až doteraz pôsobí ako pedagóg na vysokých školách v Slovenskej republike: • Trnavská univerzita, katedra zdravotníctva a sociálnej práce • Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Svätej Alžbety, n. o., Bratislava • Zdravotnícka univerzita, Bratislava • Ekonomická univerzita, Bratislava • Univerzita Komenského, Bratislava, Pedagogická fakulta, katedra sociálnej práce

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ:

Prispievanie do odborných časopisov, zborníkov a publikácií z oblasti sociálnych vecí.

JAZYKOVÉ ZNALOSTI: nemčina, ruština.

Sociálna politika je azda najcitlivejšou oblasťou každej vlády, lebo sa priamo dotýka každého jedného občana. Tento rezort je najviac na "muške" občanov aj médií, preto mnohí občania pri výjazdovom zasadnutí vlády 21.4.2010 vo Veľkom Krtíši ocenili, že ministerka práce sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová išla priamo medzi ľudí, aby si vypočula ich názory, žiadosti a ponosy. Povedala, že to robí preto, lebo:

"Názory ľudí sú najcitlivejším barometrom pre kroky našej vlády"

Ministerka Viera Tomanová väčšinu svojho profesného života venovala sociálnej práci, kde za každým prípadom vidí konkrétneho človeka.

Vo svojom programovom vyhlásení sa Vláda SR zaviazala, že základným cieľom jej sociálnej politiky bude poskytovať občanom Slovenskej republiky taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky je nastavený tak, aby bol čo najspravodlivejší, transparentný, trvalo finančne udržateľný, a aby zabezpečil rovnosť príležitostí.

Podľa slov premiéra R.Fica k prioritám jeho vlády počas celého funkčného obdobia patrila, popri naštartovaní ekonomiky a prosperite, aj sociálna únosnosť reformných zmien, sociálna stabilita a zachovanie sociálneho

mieru. Pri formulovaní sociálnej politiky vláda vychádzala z európskej sociálnej a legislatívnej kultúry s rešpektovaním na potreby slovenských občanov.

O niekoľko týždňov funkčné obdobie súčasnej vlády končí a na rôznych fórach, podujatiach a mítingoch budú členovia vlády a poslanci robiť odpočet, ako a do akej miery sa podarilo splniť programové vyhlásenie vlády práve aj v sociálnej oblasti. Ministerka V.Tomanová sa vo svojom rezorte za ostatné štyri roky snažila v praxi realizovať strategický zámer slovenskej vlády v oblasti sociálnej politiky, ktorým je vytvorenie takého legislatívneho prostredia pre rozvoj sociálnych služieb, ktoré budú garantovať ich prijímateľom dôstoj-

né životné podmienky a budú smerovať k ich aktivizácii.

Ešte pred zasadnutím vlády v našom okresnom meste sa na námestí stretla so skupinkou asi päťdesiatich dôchodcov, ktorí sa pýtali hlavne no to, či by sa nemohli dôchodky v budúcnosti valorizovať pevnou sumou a nie percentuálne ako je tomu v súčasnosti, pretože tak by rýchlejšie rástli nízke dôchodky. Ministerka pripustila, že sa o takejto právnej norme dá uvažovať a legislatívne sa to dá pripraviť tak, aby sa nízke dôchodky rýchlejšie dvíhali. Povedala tiež, že v súčasnosti predstavuje priemerný dôchodok na Slovensku 339,7 eura a vyše polovica poberateľov dôchodkov ho má nižší ako je táto suma.

(Pokračovanie na str.5)

Prácu Ministerstva a Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny "na drobné" v okresoch premieňajú pracovníci ÚPSVaR, ktorí sa so svojim riaditeľom RSDr. Rudolfo Borošom (v strede) tiež prišli vziať so svojou rezortnou šéfkou.

(Dokončenie zo str.4)

Ministerka poslala svojich podriadených domov

V sociálnej oblasti je prioritou vlády aj efektívne znižovanie nezamestnanosti a chudoby obyvateľov, čo majú na starosti úrad práce sociálnych vecí a rodiny. Kroky ministerky Viery Tomanovej na prvú popoludňajšiu návštevu po rokovaní vlády viedli práve na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtiši, ktorý zabezpečuje sociálnu politiku štátu pre občanov nášho regiónu. Na pôde úradu ju privítal riaditeľ RSDr.Rudolf Boroš. Vo veľkej zasadačke už na ňu čakali pracovníci tohto dôležitého úradu, aby sa vzájomne informovali o svojej neľahkej práci a úskaliach s ňou spojenými.

Na rad prišli aj praktické skúsenosti pracovníkov v jednotlivých službách sociálnej starostlivosti, ktoré si ministerka so záujmom vypočula, poradila a v niektorých prípadoch prisľúbila pomoc. Po obojstranne prospešnej diskusii povedala ministerka V.Tomanová vetu, ktorú by asi najradšej počuli všetci podriadení: **"Teraz vás všetkých púšťam domov..."**. Bola to veta, ktorej sa potešili určite všetci, hoci stretnutie s ňou bolo pre všetkých veľmi príjemné ale aj inšpiratívne.

Nie vždy má kto tretí groš vrátiť

Nastavenie sociálneho systému by bolo najlepšie, najhumánnejšie a najspravodlivejšie, keby sa mohlo riadiť pravidlom z rozprávky o

Niektó si povie: "Čože je to úradnícka robota!?" Ibaže všetci, ktorí pracujú s ľuďmi, vedia, že psychicky náročnejšej niet... a vedia to aj naši pracovníci ÚPSVaR V.Krtíš, ktorí sa s ministerkou podelili so svojimi skúsenosťami.

Troch grošoch, kde jeden groš vraciame, z druhého žijeme a tretí požičiavame. Žiaľ, ľudské osudy nie sú písané podľa jednej šablóny a nie vždy platí, že ten tretí groš môže alebo chce vrátiť ten, kto si ho požičal.

Pre tieto prípady štát vytvoril v sieti sociálnych zariadení aj domovy dôchodcov a jeden z nich, ktorý v našom okrese existuje, ministerka V.Tomanová navštívila. Mimočodom, osobné skúsenosti s riadiacou prácou v domove dôchodcov má aj ministerka V.Tomanová, keď v rokoch 2005 -

Ministerka Viera Tomanová pri odchode poďakovala RSDr.Rudolfovi Borošovi, riaditeľovi ÚPSVaR V.Krtíš, nielen za dobré vedenie úradu ale aj za podklady, ktoré pre jej úrad ale aj pre rokovanie Vlády SR pripravil so svojimi pracovníkmi.

V SOCIÁLNO M PODNIKU O KREATIVITE

Po krátkej návšteve Domova dôchodcov vo V.Krtiši odišla a potom do Veľkokrtíšskeho sociálneho podniku, n.o., Veľký Krtíš a tu ju privítal nový riaditeľ Branislav Králik.

Branislav Králik je vo funkcii riaditeľa Veľkokrtíšskeho podniku, n.o., Veľký Krtíš len pár dní, ale vo vízií svojho predchodcu vie ako pokračovať a informoval o tom aj ministerku.

Hoci Veľkokrtíšskemu sociálnemu podniku, n.o., Veľký Krtíš šéfuje nový riaditeľ ešte len niekoľko dní, s jeho problematikou je dobre oboznámený a určite bude pokračovať v plánoch a víziách bývalého riaditeľa, nedávno zosnulého Roberta Paulického.

Ministerka potvrdila to, čo už viackrát v médiách deklarovala, že sociálne podniky sú dobrý projekt, ktorý Slovensku Európska únia preplatí a aktivity v nich sú dobre nastavené. Veľa však bude záležať od kreativity samotných ľudí v nich pracujúcich, ktorým sa takýmto spôsobom dáva šanca na dôstojnú prácu a plácu.

Viera Tomanová aj tu pripomenula, že opozícia a niektoré média vedú hon na čarodejnice, zosmiešňujú sociálne podniky, ale pritom si neuvedomujú, aké dôležité je každé jedno vytvorené pracovné miesto, zvlášť v takomto chudobnom okrese, akým je aj Veľký Krtíš. Navyše, za úspechom sociálneho podniku, resp. jeho overením fungovania v praxi je potrebnej veľa kreativity tak zo strany vedenia sociálnych podnikov ako aj ich pracovníkov.

O pravdivosti titulku z titulky týchto novín, že Viera Tomanová, ako šéfka rezortu práce sociálnych vecí a rodiny má sociálne cítenie nielen v ministerskom kresle ale aj s upratovačkami na chodbe úradu sme sa presvedčili počas jej návštevy v našom okrese. Určite k tomu dopomohlo aj jej vyše 30 rokov odpracovaných v rôznej sociálnej oblasti.

- R.HORNÁČEKOVÁ-

Minulý rok vo februári sa v Bratislave na podnet ministerky Viery Tomanovej a pod záštitou prezidenta I. Gašparoviča uskutočnila konferencia pod názvom Solidarita v čase globálnej finančnej krízy. V našich novinách nie je z priestorových dôvodov možné uverejniť celý prejav ministerky V.Tomanovej, ale dovolili sme si z kontextu vyňáť niekoľko zaujímavých myšlienok, ktoré stoja za zamyslenie:

..." Chcela by som zdôrazniť, že vláda Slovenskej republiky si uvedomuje, že globálnu finančnú krízu nezavinili jednoduchí občania, ľudia pracujúci pri pásoch v automobilkách, pri pokladniach supermarketov alebo v poľnohospodárstve v prvovýrobe a všade tam, kde priamo vytvárajú produkty a hodnoty. Ale práve títo ľudia a ich rodiny znášajú a budú znášať dôsledky globálnej krízy najťažšie, a to stratou zamestnania, znížením príjmov a prepadom do chudoby..."

..."Preto naša vláda venuje pozornosť zákonným a doplnkovým systémom sociálnej ochrany, ktoré pokrývajú základné životné riziká spojené so zdravím, starobou, nezamestnanosťou, dôchodkom, zdravotným postihnutím. Prikladá veľký význam aj kategórii služieb, ktoré sa poskytujú priamo konkrétnemu človeku a spočívajú v poskytovaní individuálnej pomoci. Ich cieľom je nielen prevencia a prehĺbenie sociálnej kohézie, ale aj zabezpečenie dodržiavania základných sociálnych práv. Tieto služby obsahujú činnosti, ktorých cieľom je pomôcť, aby všetci ľudia boli schopní plne sa zapájať do spoločnosti a najmä na trh práce. Dopĺňajú a podporujú úlohu rodiny v starostlivosti predovšetkým o najmladších a najstarších. Súčasťou týchto služieb sú zároveň činnosti, ktorých cieľom je zabezpečiť začlenenie osôb, ktoré majú dlhodobé zdravotné problémy alebo problémy so zdravotným postihnutím. "

... " Úprimne som presvedčená o hriechu, keď zabúdame na naše záväzky voči našim rodičom a deťom tak, ako nás to učila rozprávka o troch grošoch. Orientovať sa iba na seba samého a nemať na zreteli potreby našich rodičov, ktorí nás vychovali a povinnosti voči našim vlastným deťom, vo sfére starobných dôchodkov, je pre mňa neakceptovateľné."

..."Ľudia nie sú zlí, ale je potrebné im ukázať smer a nezúfať."

DO REDAKCIE SME OD VÁS - NAŠICH ČITATEĽOV DOSTALI NIEKOLKO OTÁZOK, TÝKAJÚCICH SA REGISTRAČNÝCH POKLADNÍ. OSLOVILI SME PRETO JEDNÉHO Z ICH PREDAJCOV, ABY NÁM VYSVETLIL, ČO V TEJTO OBLASTI ČAKÁ PODNIKATEĽOV V NAJBĽIŽŠEJ DOBE.

Registračné pokladne - ako s nimi ďalej?

● **Gabriel Pulai (na fotografii), majiteľ firmy PGP, sa už 15 rokov zaoberá predajom výpočtovej a kancelárskej techniky a materiálu. V ostatnej dobe sa intenzívnejšie venuje práve registračným pokladniám. Preto sme sa ho opýtali v súvislosti s uvedením do platnosti nového zákona od 1.1.2011: Majú sa podnikatelia obávať ďalších nákladov, novínok a problémov so svojimi pokladňami?**

- Netrúfne si to nazvať novinkou ani postrachom. Zákon, ktorý sa dotýka práve tohto platí už do roku 2008 (zák. č. 289/2008 Zbierky zákonov z júna roku 2008). Nanovo sa v ňom stanovujú podmienky používania pokladní pre evidenciu tržieb, povinnosti majiteľov registračných pokladní, ako aj činnosť a postavenie servisných organizácií vo vzťahu k splneniu požiadaviek tohto zákona.

● **Prečo sa teda dostáva na prtras až teraz?**

- Tento zákon sa začne aplikovať v praxi od 1.1.2011, pretože dovtedy

toleruje spravovanie a evidenciu tržieb cez registračné pokladne ešte podľa starého zákona. Zrejme sa o nej podnikatelia dozvedajú najviac od firiem, ktoré sa snažia uľahčiť nábeh a technické splnenie požiadaviek zákona, aby nevznikal koncoročný chaos a zhon na poslednú chvíľu.

● **Čo to bude znamenať po stránke technickej a čo budú musieť podnikatelia spraviť, aby splnili požiadavky tohto zákona?**

- Podnikatelia musia predložiť svoju registračnú pokladňu na takzvanú "fiškalizáciu". Technicky to znamená, že musia predložiť pokladňu servisnej organizácii, ktorá je oprávnená nainštalovať do pokladne fiškálny pamäťový modul (technické zariadenie umožňujúce jednorazový a trvalý zápis údajov z dennej uzávierky), upraviť pokladňu a jej program v zmysle požiadaviek Zákona 289/2008, zaplombovať ju predpísanými plombami a spraviť príslušné záznamy do sprievodnej dokumentácie pokladne.

● **Ako rýchlo je možné takúto úpravu spraviť?**

- Ťažko to vopred odhadnúť, lebo sa predpokladá, že každá pokladňa bude vyžadovať inakú úpravu. Rovnako je možné, že veľa podnikateľov bude chcieť údaje - naprogramované položky - pokladne zachovať. Samozrejme u jednotlivých druhov toho istého typu pokladne to bude rovnaké alebo podobný zásah, no za tie roky, odkedy sa u nás registračné pokladne používajú, sa predali rôzne druhy a prevedenia. Je dokonca

predpoklad, že nie všetky registračné pokladne budú schopné po technickej stránke absolvovať fiškalizáciu.

● **Čo v tom prípade, ak sa pokladňa nebude dať upraviť?**

- No tak potom už nie je čo riešiť - len kúpiť novú registračnú pokladňu, ktorá sa buď bude dať fiškalizovať, alebo už bude fiškálny modul obsahovať.

● **Ako môžu majitelia vedieť, ktorá pokladňa sa bude dať upraviť a ktorá nie?**

- Uvedenou problematikou sa zaoberá aj niekoľko internetových stránok, kde sa môžete dočítať, ktoré pokladne ako stoja z certifikáciou fiškálnych modulov. V praxi bude zrejme rýchlejšie a jednoduchšie osloviť niektorú servisnú organizáciu, ktorej dôverujete a požiadať o vyjadrenie. Myslím si, že každá z nich by mala byť schopná a ochotná posúdiť a povedať, aký je stav pokladne, čo s ňou a v prípade potreby výmeny pokladne potom odporučiť najvhodnejšiu alternatívu pokladne, ja to považujem za samozrejme a robím to bezplatne.

● **Čo bude znamenať úprava pokladne vo finančnom vyjadrení, čiže koľko to bude podnikateľov stáť?**

- Nevie, ktorý výrobca ako a za koľko bude riešiť úpravu pokladní. Ja sa viem vyjadriť k cene úprav pokladní najväčšieho slovenského výrobcu pokladní, ktorého pokladne spravujem, predávam a robím na ne servis, a ktoré sú v okrese najrozšírenejšie. Na fiškálnu úpravu týchto

registračných pokladní je výrobcom stanovená cena 177,31 EUR vrátane DPH (149,- EUR bez DPH). U pokladní tohto výrobcu sa u určitá čiastka dá ešte ušetriť, nakoľko prostredníctvom svojich servisných organizácií ponúka zľavu 117,81 EUR vrátane DPH (50,- EUR bez DPH) v prípade záväzného objednávania úpravy do 15.5.2010.

● **V čom bude fiškalizácia pokladní prínosom?**

- Zákon popri tom, že bude chrániť poctivých podnikateľov, predpokladá, že vnesie do používania registračných pokladní jednotný poriadok a bude tak chrániť pokladne pred rôznymi neautorizovanými špekulatívnymi zásahmi, ktoré popri krátkodobom efekte určitého zisku by mohli v konečnom dôsledku priniesť podnikateľom viac starostí ako osohu. Zároveň odporúčam podnikateľom, ktorí používajú registračnú pokladňu na evidenciu tržieb, prečítať si Zákon č. 289/2008, nakoľko sú v nej zafinované nové veci, požiadavky a možnosti pre vedenie dokumentácie, vykonávanie uzávierok, povinnosti vo vzťahu k servisným organizáciám, nahlasovaní porúch a sankcie v prípade nedodržania liter zákona. No a samozrejme, odporúčam nenechávať riešenie na poslednú chvíľu - kto si spomenie na chaotické stresové situácie pri výmene euro čipov, určite vie, o čom hovorím.

-red -

MOTORKÁRSKA PŮT

V dňoch 7.-8. 5. 2010 bude už po štvrtýkrát usporiadaná Motokárska púť v dedinke Ecséd neďaleko hraničného pásma s Maďarskom, na púťovom mieste pri miestnej kaplnke. Slávnostný začiatok akcie je 8.5.2010 o 11,00 hod, po ktorom nasledujú rôzne kultúrne podujatia a ukážky. Od 15,00 hod. je svätá omša, posvätenie motoriiek a ich majiteľov a spoločný výjazd. Po vlnašej početnej účasti a záujme o túto a následne aj o motokársku púť v Šaštine, MYXY motoklub Slovakia aj toho roku organizuje spoločný výjazd. Odchod je 8.5.2010 o 08,30 hod. zo SLOVNAFT pumpy v Slovenských Ďarmotách. Prípadné bližšie info získate na tel. č. 0948 527 565. -GaSt-

Pozor na diviачice, môžu byť agresívne!

Diviачia zver sa v našich podmienkach hojne vyskytuje v listnatých lesoch, najmä dubových a bukových. Obľubuje vlhšie lokality a rada sa zdržiava v močaristých trstinách a v poľných lesíkoch, najmä vo vegetačnom období, ak sú pri nich polia s dozrievajúcou pšenicou alebo kukuricou.

Diviачia zver je aktívna za ranného a večerného šera a v noci. Cez deň sa ukrýva v húštinách. Žije spoločensky v čriedach, len staršie diviaky žijú samotársky. S obľubou sa diviak bahní v bahničkách a potom sa ošuchuje o stromy. Diviaky sa pária v novembri a decembri. V čase ruje, ktorej sa slangovo hovorí "chrutie", prichádzajú dospelé diviaky k čriedam, často medzi sebou bojujú a potom sa dominantný

samec venuje diviачiciam, ktoré sa stali rujnými. Gravidné diviачice sa niekedy v polovici januára oddeľujú od čried a v húštinách si urobia na zemi hniezo, ktoré si vystelú listím, machom a pod. Diviачice sú gravidné 114 - 118 dní a vrhajú od začiatku marca do konca apríla mláďatá v počte 3-14 v závislosti od kondičného stavu a veku. Diviачia zver má výborný čuch a sluch, ale slabší zrak a má dosť bojovnú povahu. Pri stretnutí človeka s diviачicou, ktorá chráni svoje mladé, to môže byť nepríjemné a veľmi nebezpečné. Stačí, keď malý diviak skvíkne, čím signalizuje, že je ohrozované a diviачica hneď hľadá zdroj nebezpečenstva. Pokiaľ natrafí na iné zvie-

ra alebo človeka, mladé bráni útokom.

Pokiaľ človek zbadá v lese mladé diviачiky, nesmie sa ich dotýkať. V tichosti a klude sa treba z týchto miest vzdialiť a zároveň sledovať, či sa na blízku nenachádza diviачica. Najlepšie je vôbec nechodiť do neprístupných húštin, kde je predpoklad výskytu diviачíc s mláďatami, a zbytočne tak neriskovať.

Ing. P. BELINA, PZ Obeckov

POKOJNÝ DAŽDIVÝ TÝŽDEŇ HASIČOV

Nepriaznivé, daždivé počasie v týždni od 12. do 18. akoby ovplyvnilo počet výjazdov veľkokrtíšskych hasičov. Nemuseli zasahovať pri požiaroch ani nehodách. Ich zásah si vyžiadali iba vrtochy počasia. Skoro ráno asi o 6,00 hod. 14.4. nahlásili na dispečing spadnutý strom na ceste medzi Želovcami a Kiarovom. Po príchode na miesto udalosti hasiči zistili, že ide o spadnutý konár, ktorý už bol čiastočne z cesty odstránený. Hasiči cestu vyčistili. O deň neskôr 15.4. asi o 8.10 hod. museli znovu k stromu spadnutému na cestu. Teraz to bolo medzi M. Kameňom a Riečkami. Spadnutý strom ležal v zákrute križom cez celú vozovku. Hasiči ho refazovou pilou poplílili na menšie kusy a odstránili z cesty.

-OR HaZZ, V. Krtíš-

Skola na Komenského sa stala vzorovou školou Planéty vedomostí

V súčasnej dobe sa neustále hovorí o premene klasickej školy na modernú. Zo strany spoločnosti sú na školy kladené nároky, aby sa učitelia neustále vzdelávali, využívali nové metódy a formy vo vyučovaní a využívali rôzne informačno-komunikatívne technológie (IKT). Nie je jednoduché učiť starými metódami žiakov, ktorých zaujíma najmodernejšia technika - hlavne počítače. Preto sme hľadali nové programy, aplikácie, ktoré by našich žiakov zaujali, aby sa na hodinách zapájali do výkladu učiva. Presne tieto kvality spája dokopy Planéta vedomostí.

V decembri 2009 sa Základná škola na Ul. J. A. Komenského vo Veľkom Krtíši zapojila do súťaže "Staň sa vzorovou školou Planéty vedomostí". Našou úlohou bolo vypracovať projekt o tom, ako sa na našej škole využívajú IKT (počítače, dataprojektory, interaktívna tabuľa atď.), a ako budeme využívať Planétu vedomostí v našej praxi.

Čo je to Planéta vedomostí? Planéta vedomostí je profesionálne spracovaný digitálny obsah pre predmety matematika, fyzika, chémia, biológia a prírodoveda (t. j. pre všetky prírodovedné predmety okrem geografie). Planéta vedomostí obsahuje databázu 70000 multimediálnych obrázkov vo forme názorných videí, animácií, atraktívnych simulácií, prezentácií, interaktívnych cvičení a hier. Úlohou učiteľa si je už len vybrať, čo z toho na svojej hodine využije. Preto sa učitelia prírodovedných predmetov rozhodli, že Planétu vedomostí zahrnú do svojej praxe.

Vo februári 2010 nám spoločnosť AGEMSOFT, a.s. (spoločnosť sa zaoberá e-learningovým vzdelávaním, tvorbou vzdelávacieho obsahu, distribúciou softvéru, jedným z projektov spoločnosti je aj Planéta vedomostí) oznámila, že vypracovaním výborného projektového zámeru sme splnili ich podmienky a stali sme sa oficiálnou vzorovou školou Planéty vedomostí. Do projektu sa zapojili desiatky základných a stredných škôl z celého Slovenska, z ktorých bolo vybraných 18 škôl rovnomerne zo všetkých krajov (v

PaedDr. Kamila Fajčíková využíva Planétu vedomostí na hodine geografie.

Banskobystrickom kraji okrem našej školy základnej školy z Valaskej, Detvy a gymnázium z Zvolena).

Čo od nás spoločnosť AGEMSOFT očakáva? Dôležitou podmienkou úspešného fungovania našej spolupráce je aktívne používanie Planéty vedomostí vo výučbe na našej škole. Spoločnosť od nás očakáva aktívnu a pozitívnu komunikáciu Planéty vedomostí na cieľové skupiny: ostatné školy, učiteľov, žiakov, rodičov, médiá a realizovanie otvorených hodín aj pre ostatné školy v regióne. Zo všetkých aktivít s Planétou vedomostí je potrebné pravidelne vypracovávať a zasielať rôzne formy výstupov: prípadové štúdie, prezen-

Chémia s Planétou vedomostí je zaujímavejšia. Bohaté skúsenosti s ňou má aj vyučujúca Mgr. Lívia Kláiková.

tácie, vlastné prípravy na vyučovacie hodiny, fotografie a videozáznamy z vyučovacích hodín, články z médií a naše skúsenosti z pedagogickej praxe.

Spoločnosť AGEMSOFT nám sprístupnila digitálny obsah Planéty vedomostí zatiaľ do konca roka 2010. Okrem využívania obsahu Planéty vedomostí vo vyučovacom procese a plnenia úloh, ktoré pre nás ako vzorovej školy vyplývajú, by sme mali záujem podieľať sa na samotnej tvorbe digitálneho obsahu Planéty vedomostí v súlade s novými učebnými osnovami pre základné školy, prípadne sa podieľať na tvorbe obsahu iných predmetov, ktoré zatiaľ Planéta vedomostí nepokrýva (napr. geografia).

Záleží len od nás, ako túto šancu využijeme alebo rozvineme spoluprácu so spoločnosťou AGEMSOFT do takej miery, aby bola prospešná pre obidve strany.

-Mgr. PAVEL DEMETER-

ZDRAVOTNICKÝ INFOSERVIS

Lekárska pohotovostná služba
(Banická 35, V. Krtíš, tel. 48 31 111)
Pre dospelých: Po. – Pi. 15.30 – 7.00 h.,
So. – Ne. 7.00 – 7.00 h.
Pre deti a dorast: Po. – Pi. 15.30 – 22.00 h.,
So. – Ne. 8.00 – 22.00 h.
Lekárska pohotovosť v meste V. Krtíš
Po. – Pi. 16.00 – 20.00 h., So. – Ne., sviatok
9.00 – 12.00 a 16.00 – 20.00 h.
3.5. NA POLIKLINIKE (v nemocnici)
4.5. AQUA VIVA (Ul. SNP)
5.5. BELLADONNA (Ul. SNP)
6.5. U ČIERNEHO ORLA (Nemocničná ul.)
7.5. BIELY LEV (Banická ul.)
8. a 9.5. PANACEA (pri stomatológii)

NAVRHNI NÁZOV KÚPALISKA A VYHRAJ

Mesto Veľký Krtíš sa rozhodlo pre vybudovanie Arény otvoreného kúpaliska. Svojim obyvateľom chce poskytnúť ďalšiu možnosť, ako tráviť svoj voľný čas.

Kúpalisko je realizované technológiou prírodného biotopu, a bude to prvé kúpalisko takéhoto typu na Slovensku. Svoje služby by malo poskytovať od 2. júla tohto roku, kedy sa slávnostne otvorí. Pri tejto príležitosti dáva mesto možnosť širokej verejnosti podieľať sa na názve tohto biokúpaliska. Prostredníctvom internetovej stránky mesta tak môže ktokoľvek poslať svoj návrh. Zo všetkých návrhov sa vyberie desať najlepších a o víťazovi potom opäť bu-

de rozhodovať verejnosť. Názov s najväčším počtom hlasov, teda víťazný názov, bude názvom pre Arénu otvoreného kúpaliska. Jeho autor počas tohtoročnej celej letnej sezóny bude mať vstup zdarma a bude sa môcť pyšiť sa bude môcť aj autorstvom. Veľkokrtíšska radnica chce aj takýmto spôsobom zapojiť ľudí do života mesta a zároveň im dáva možnosť podieľať sa na budovaní nových investícií.

-ERIKA LAVČOKOVÁ -

RECEPT NA TENTO TÝŽDEŇ

Kačacia kapsa s kozím syrom

POTREBUJEME: 4 kačacie prsia s kožou, 150 g mäkkého kozieho syra, 1 PL mlieka, 1 PL čerstvého estragónu, 1 červená paprika, 1 biela paprika, 3 červené cibule, 3 PL olivového oleja, soľ, mleté čierne korenie, sezamové semienka.
AKO NA TO: Do vyšších kačacích prs prerežeme otvor a ešte medzi kožou a mäsom vytvoríme kapsu. Syr rozotrieme s mliekom a estragónom a zmesou naplníme kapsu pod kožou. Špáradlom prepichnete kožu tak, aby syr nevytiekol. Otvor v mäse naplníme prúžkami papriky. Cibulu narežeme a rozdelíme na klinky, zmiešame ju s olivovým olejom a poukladáme na dno misky na zapekanie. Na cibulu dáme naplnené mäso, podľa chuti osolíme a okoreníme. Pečieme, až kým nie je mäso prepečené a koža zlatistá. Pred dokončením posypeme povrch sezamovými semienkami.

ZASMEJME SA

Manžel kričí na manželku:
- *Drahá, podaj mi tie golfové ponožky.*
- *Aké? Veď ty žiadne nemáš.*
- *Ale mám, tie s tými osemnástimi dierami!*

- *Aký výsledok mala vaša cesnaková diéta? Splytuje sa lekár pacienta.*
- *Stratil som 8 kilogramov a všetkých známych.*

- *Andrej, ako ty vyžiješ zo svojho platu?*
- *Celkom dobre. Ťažké je to iba posledných 27 dní v mesiaci.*

SUDOKU STREDNÁ OBTIAŽNOSŤ

	2	3		5	
	6		4		7
	5	6			4 9
7		2			8
4			5 7		3
9			1		4
6 8			5	9	
2		1		4	
		7		2	8

SÍNUSOIDA ŽIVOTA JE K MNOHÝM ĽUĐOM ČASTO NEÚPROSNÁ. RAZ STE NIEKDE NA VRCHOLE A ANI SA NENAZDÁTE, UŽ SA NA ŠTASTLIVCOV "ZA VODOU" DÍVATE SPOZA VÄZENSKÉHO PLOTA. K TÝM, KTORÍ NA VLASTNEJ KOŽI OKÚSILI POZLÁTKO ŽIVOTA I JEHO DRSNÚ CHUŤ ZA HRUBÝMI MÚRMI VÄZENIA, PATRÍ I VLADIMÍR MESSERSCHMIDT.

CHCEM ŽIŤ NORMÁLNY ŽIVOT OBČANA TEJTO REPUBLIKY

So svojimi životnými skúsenosťami, hlavne z pobytu vo väzení, prišiel do našej redakcie podeliť aj s vami, našimi čitateľmi.

Tento útlý 68-ročný muž pochádza od B. Bystrice a po peripetiách života na Morave i na Považí, sa do nášho okresu prisťahoval v roku 1979. Zamestnal sa na Jednotnom roľníckom družstve v Sklabinej a venoval sa aj svojej láske z mladosti - motoristickému športu. Kedysi bol sám aktívny pretekár a skúšobný jazdec Považských strojári v P. Bystrici. Podieľal sa na budovaní známej trate tejto súťaže vo Sverpci, kde sa konala prvá 6-dňová na našom území. V našom okrese, ako vraví, pomáhal organizovať automobilové súťaže a určovať profil trate, aby preteky boli zaujímavé a atraktívne pre divákov i jazdcov.

V čase prevratných zmien roka 1989 sa aktívne podieľal na revolučnom dianí a patril k čelným predstaviteľom VPN v meste. A po zmene režimu sa aj on rozhodol podnikáť. Začal pracovať v oblasti, ktorú poznal v obchode a v poľnohárstve. Zo začiatku sa mu aj darilo. Rozširoval svoju činnosť a chcel niečo vyrábať, tvoriť. Niečo, čo v tomto kraji nebolo zvykom - spracovanie morských rýb a výroba výrobkov z nich. Neďaleko V. Krčína v D. Strehovej časť Prieloh odkúpil priestory bývalej školy v prírode a do prestavby na spracovateľský závod investoval nemalé peniaze. Firma Rybka sa dobre rozbehla, rozvíjala a mala aj dostatočné zábezpeky. Sám V. Messerschmidt o tom hovorí.

"V tom čase sa mi darilo celkom dobre. Bol som pomerne úspešným podnikateľom. Potom mi ale zvýšili daň a ja som, ju odmietol zaplatiť. Pisomne som zdôvodnil, prečo som ju nezaplatil, ale štát moje dôvody neuznal a odsúdili ma. Týmto sa však nechcem nejako vyhovárať. Ja som urobil chybu a zaplatil som za ňu. Neviním dnes za to nikoho iba seba. Nakoniec môžem povedať, že o všetko som sa pripravil svojou nedôslednosťou a tým, že som bol mákky. Ani svojim podriadeným som nedokázal poriadne rozkázať."

VÄZENIE JE TAKMER AKO INTERNÁT

Po viacerých odvolaniach nakoniec súdy vyniesli rozsudok o vine a vtedy 58-ročného V. Messerschmid-

ta 14.2. 2002 odsúdili na dlhé roky do väzenia. Za dobré správanie ho z väzenskej cely na slobodu predčasne prepustili v októbri 2007, ako 65-ročného. Trest za svoje chyby nespochybňuje, ale o jeho výške polemizuje.

V. Messerschmidt: **"Bol som jednoducho nepohodlný. Kedysi som patril k zakladateľom Verejnosti proti násiliu (VPN) v okrese, pracoval som vo výbore VPN.**

Po rokoch strávených za zavretými bránami väzníc, je Vladimír Messerschmidt na slobode pokojný a vyrovnaný.

Potom sa však zmenila vláda. Mečiar odišiel a s nami zametali. Keďže som nebol spokojný s rozhodnutím súdov, nedal pokoj môjmu prípadu a "rýpal som do toho", ešte mi zvýšili trest a preradili do tej najťažšej III. nápravnovýchovnej skupiny. Vo výkone trestu som veľa zažil. Prešiel som všetkými stupňami väzenia. Začal som v tých mäkkých. V Dubnici nad Váhom v I. nápravnovýchovnej skupine, potom som bol v Leopoldove a trest som dokončil vo väznici v Kráľovej pri B. Bystrici, kde je II. nápravno - výchovná skupina."

ZAČAL SOM PRI VÁHU

"Po vynesení rozsudku a nado- budnutia jeho právoplatnosti, som si začal svoj trest odpykávať vo väznici v Dubnici nad Váhom v I. nápravno-výchovnej skupine. Na celách tu býva viac väzňov a niekedy ich je spolu aj 23. Je tu väčšia možnosť komunikácie a možno aj preto som si pomerne rýchlo získal dôveru spoluväzňov i vedenia väznice. Zastával som rôzne funkcie a robil som aj vedúceho komisie pre prijímanie nových väzňov. Aj preto ma prekvapilo, keď ma zrazu preradili do tej vari najhoršej väznice u nás, do Leopoldova. Tu si v III. nápravno-výchovnej skupine odpykávajú tresty tí najhorší lumpi. Ocitol som sa medzi vrahmi a násilníkmi. Bolo to asi preto, že som neustále nedal pokoj s mojim odsúdením a pokúšal som sa ho nejakým spôsobom es-

datné raňajky napr. párky a pod. Ráno sme dostávali aj celodennú dávku chleba, ktorá v tom čase bola 350 g. Záležalo na každom väzňovi, ako si s ním bude hospodáriť. Obed býval podobný ako v závodnej kuchyni - napr. segedínsky guláš, 5 knedlí, polievka. Na stravu sa nemôžem sťažovať. Môžem to prirovnať k internátu. Ale ľudia okolo vás nie sú najlepší, ba povedal by som, že sú zlí. Snažili sa robiť mi zle, ale ja som to ignoroval."

Medzi odsúdenými, tak ako aj v bežnom živote, boli rôzne typy i povahy ľudí. Ba našli sa aj celé rodinné klany, ktoré sa vystriedali, alebo sedeli spolu za mrežami. Podľa toho, čo sa napr. V. Messerschmidt dozvedel aj od strážcov, mali tam prípad, keď sedel otec so 4 synmi a dokonca sa za kater dostali už aj vnuci. V tomto rodinnom klane teda doslova a dopísmena platilo pravidlo o strome a jablku. Niektorí odsúdení sa do väzenia dostali za drobné prečiny, či omyly a chyby, majetkové prečiny, niektorí za kruté činy, nad ktorými zostáva rozum stáť. Pred tými sa musel mať človek na pozore.

"Na izbe boli spolu so mnou i odsúdení za vraždy a tí boli najhorší. Od nich musel človek utekať bokom, nestarať sa do ich problémov, nepočúvať, nerozprávať sa o tom. Bol tam napríklad jeden, ktorému žena zle "podržala", tak jej v noci odrezal prsia. No, jednoducho, niektoré prípady boli hrozné."

Vo väznici pracoval istý čas ako knihovník a za svoju prácu bol riaditeľom niekoľkokrát odmenený. Na Vianoce dostal napr. 300, inokedy 500,- Sk a to všetko sa počíta k dobru.

"Návštevný deň v knižnici bol v Leopoldove vo štvrtok. Väzni sem prichádzali, aby si skrátili svoj voľný čas. Podľa katalógu si vybrali diela, ktoré si chceli požičať a knihovníci im ich pripravili. Knihy sa požičovali na 2 týždne. Potom ich väzeň vrátil a keď nie, tak zaplatil určitý poplatok."

ODBORNÉ KNIHY NEŠLI NA DRAČKU

Najviac sa obľube tešili populárne a dobrodružné romány. Odborné knihy neboli vo väzení v kurze. Mnohí z odsúdených majú iba základné vzdelanie a niektorí ani to. Vo väznici by sa mohli aj vzdelávať, ale málokto o to prejavia záujem.

(Pokračovanie na str.9)

te zmeniť. Žiaľ, musel som sa o to začať pokúšať znovu medzi tými najobávanejšími zločincami z celého Slovenska." To sa pravdepodobne podpísalo aj na mojom zdravotnom stave. Môžem povedať, že iba vďaka pozorným strážcom poriadku som stále medzi živými. Jeden z nich si totiž všimol, že so mnou nie je nič v poriadku a pozornejšie ma sledoval. Aj preto mohol hneď, ako som dostal mozgovú porážku zalarmovať zdravotníkov. Previezli ma do nemocnice v Trnave, kde som sa potom liečil.

V JEDNEJ CELE S VRAHMI

"Režim vo všetkých väzniciach je pravidelný - ráno o 7 boli vy-

(Dokončenie zo str.8)

"V Leopoldove som bol zatvorený aj v dobe, kedy tam umiestnili aj Borzsu a jeho kompolicov, ktorého prípad rezonoval na celom Slovensku. Stretával som sa s nimi, pretože som bol na rovnakom oddelení. Je to najviac strážené oddelenie. Tito a im podobní ľudia jednoducho nemajú záujem o ďalšie vzdelanie. Oni akoby mali klapky na očiach a išli si svojou cestou. Snažia sa žiť ži-

Nielen na Vianoce, ale i na Veľkú noc. Nechýbali ani bohoslužby, ktoré ale bývali pravidelne. K slovu božiemu sme sa schádzali pravidelne každú nedelu"

ŽIJEM VĎAKA BACHAROVÍ

Okrem spoluväzňov sú neoddeliteľnou súčasťou výchovných ústavov aj ich strážcovia. Podobne ako všetci ľudia, aj tí sú rôzni.

V. Messerschmidt: " Boli takí, ktorí sa snažili pobyť odsúdených

o dva roky skôr. V októbri 2007, keď súd kladne rozhodol o mojej žiadosti o predčasné prepustenie."

Konečne po dlhých piatich rokoch za mrežami sa mohol pohybovať slobodne. Bez toho, aby každý deň narážal na uzavretý priestor, spolubývajúcich s ťažkými životnými osudmi, za ktoré si vo veľkej miere mohli oni samotní, bez pozorného oka strážcov takmer na každom kroku.

Sloboda. Ale čo s ňou? Ako sa zno-

dohoda nebola uzatvorená. Nechcem hovoriť, že to bolo v môj neprospech, ale bolo to neobjektívne. Vo firme mi ostalo ešte veľa osobných vecí, pamiatok aj z prvého manželstva, ktoré mám právo si vyzdvihnúť. S bývalou manželkou sa však nedá dohodnúť, pretože sa s ňou neviem stretnúť. Neviem ju nájsť. V mieste svojho trvalého bydliska, ktorým je sídlo firmy, sa nezdržiava ani doporučenú poštu nepreberá. Našla si druhá a žije s ňou v Lučenci, ale neviem ju nájsť."

VŠETKO SOM SI ZNIČIL SÁM

Podobne ako manželku si nevie nájsť ani prácu, napriek svojim skúsenostiam, znalostiam a vzdelaniu. "Bol som naučený stále robiť. Som síce dôchodca, ale mám odpracovaných 42 rokov. Som jedným z mála na Slovensku, je nás asi 5, ktorý bol v Bulharsku zaškolený na všetky vysokozdvížne vozíky Balcanar. Aj v Chlumci nad Cidlinou a v Deštnej som bol zaškolený na naše vozíky. Odrobil som 17 rokov v Karose Karviná ako inštruktor a vedúci servisnej činnosti pre vysokozdvížne vozíky. Chodil som po závodoch a firmách, kde som robil preskúšanie a inštruktaž pre vodičov na vysokozdvížne vozíky a vydával preukazy. Mám platný zväčškový i vodičský preukaz. Viem, že je ťažko teraz, keď je kríza, ale ono je to tak, že keď má človek určitých známych, tak má aj robotu. Tam kde som najviac počítal, tak som robotu nedostal. Možno ma už nepoznali, alebo nevedeli, že som to ja. Viacerí mi povedali, že mám nad 50 rokov a aby som nepočítal s tým, že ma prijmú. Keď vznikala VPN, pracoval som vo výbore, robili sa noviny Nezávislý piatok, kde som prispieval, a mal som niekoľko vplyvných známych. Aj teraz mám vo vláde niekoľko známych, ale nechcem sa pripomínať. To nie je v mojej povahe.

Na záver mojej spovede môžem povedať, že som doteraz prežil veľmi bohatý život. O všetko som sa pripravil mojou nedôslednosťou a tým, že som bol mäkký. Za svoje činy i prečiny neviním dnes nikoho, iba seba s mojou mäkkou povahou. Nechcel som a nechcem rozpory. Chcem si ešte nájsť prácu. Chcem žiť normálny život občana tejto republiky."

MANŽELKA - LIKVIDÁTKOU FIRMY

V. Messerschmidt: "Kým som bol vo výkone trestu, moja druhá manželka sa na mňa vykašlala. Aj ja sám som cítil, že to manželstvo už tak neklape akoby malo. Podal som si teda žiadosť o rozvod a rozviedli nás. Po rozvode Okresný obchodný súd v B. Bystrici určil manželku ako likvidátorku firmy. Mali sme aj mediátorku, ale

Zakončil svoje rozprávanie V. Messerschmidt, ktorý sa zdal zo správania niektorých bývalých známych mierne povedané rozčarovaný, aj keď ako povedal, nikomu to nezazlieva. Možno ste na nečím z jeho rozprávania neveriacky krútili hlavou, možno ste si o niečom povedali, že to nie je pravda. Snažil som sa jeho rozprávanie zachytiť tak, ako ho hovoril on, bez toho, že by sme si každý fakt a každé jeho tvrdenie overovali. Mnohí, ktorí ste ho poznali si možno z jeho rozprávania poviete: to je celý on, vôbec sa nezmenil - skutočnosť a niektoré fakty si možno upraví podľa toho, ako sa mu to hodí a komu to hovorí. Skrátka ako novinár ukončím tento článok slovami: "Predal som tak, ako som kúpil."

-P. GAŠPAROVIČ-

Objekt bývalej firmy Rybka pri D.Strehovej ja opustený a pomaly chátra.

votom, dá sa povedať, toho kriminálnika. Počas môjho pobytu sa niektorí aj trikrát vrátili.

Prežiť s nimi sa dá za určitých podmienok. Treba dodržiavať predpisy a pravidlá. Kto dodrží predpisy určené k výkonu trestu, tak sa má dobre. Je to ako v bežnom živote. Treba dodržiavať pravidlá a máte pokoj.

Okrem čítania sme mohli voľne pozeráť televízor a niektorým, ktorí o to požiadali svojho vychovávateľa, povolili televíziu aj na izbe. Podobne i rádio, ale počúvať sme ho mohli iba so slúchadlami na ušiach, aby sme nerušili ostatných spoluväzňov. Stačilo aj písomné prehlásenie ostatných spolu ubytovaných, že ich to nebude rušiť."

VIANOCE A VEĽKÁ NOC SÚ SVIATKAMI AJ ZA MREŽAMI

Aj väzni majú, podobne ako ľudia na druhej strane plotu, svoje bolesti i malé radosti. Jednou z nich sú aj sviatočné dni počas roka, na ktoré sa tešia. Spoločne si pripomínali čaro Vianoc, alebo krásu prichádzajúcej jari počas Veľkonočných sviatkov. Cítiť ich bolo nie iba v prístupe strážcov, ale aj na strave, či darčekom, ktoré mohli z domu dostať.

"Vianoce i Veľká noc sú nádhernými sviatkami, nech ich zažijete na slobode, alebo aj vo väzení. Je ovšem pravdou, že za mrežami sú o niečo skromnejšie ako doma. Denná norma na stravu je okolo 80 Sk a ak sa niečo ušetrilo, tak aj jedlo bolo bohatšie. Je slávnostná večera - kapustnica, ryba, šalát, koláč. Našlo sa aj niečo pod stromčekom. Aj tú sviatočnú atmosféru bolo cítiť.

zbytočne nesťažovať, a ak sa dá, aj pomôcť. Ja sám som prežil mozgovú mŕtvicu iba vďaka strážcovi. Zbadal na mne, že mám ovisnuté ústa, tak zavolali záchranku a previezli ma do nemocnice v Trnave. Tam zistili, že som prekonal infarkt. Môžem teda povedať, že život mi zachránilo to, že strážca bol veľmi pozorný. A to bolo v tej najťažšej a najhoršej väznici v Leopoldove. Potom ma viackrát skúmali a sledovali môj zdravotný stav. Boli za mnou niekoľko krát úradníci z ministerstva a zisťovali, či dostávajú pravidelne tie najlepšie lieky, či ich užívam. Dokonca mi aj zmenili lieky, ak mi niektoré nevyhovovali. Nemôžem povedať, že som bol ako obyčajný odsúdený. Dávali na mňa, našťastie, pozor."

Možno aj zhoršený zdravotný stav pomohol V. Messerschmidtovi pri žiadosti o preradenie do výhodnejšej nápravno-výchovnej skupiny. Jeho žiadosti vyhovel, a na posledný, približne rok a pol, ktorý strávil za mrežami, ho preradili do Kráľovej pri B. Bystrici do II. nápravno-výchovnej skupiny. Tu sa V. Messerschmidt cítil lepšie nielen, kvôli miernejším podmienkam, ale aj preto, že z tohto kraja pochádza a má tu rodinu. Vďaka svojim aktivitám mal určité výhody i pri návštevách. Mohol ich mať raz mesačne na dve hodiny, kým ťažkí zločinci mávali návštevy raz za tri mesiace. Tieto výhody však nikdy vo svoj prospech nevyužil a návštevy často nemával.

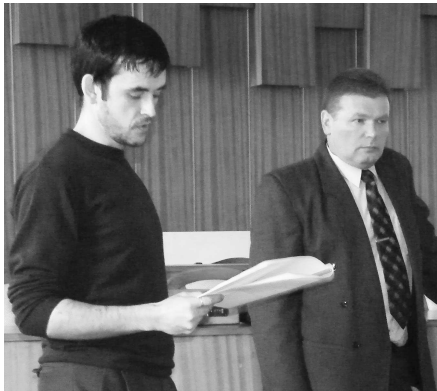
SLOBODA! A ČO ĎALEJ?

"Z výkonu trestu som bol prepustený za vynikajúce chovanie

ŠŤASTIE PRAJE PRIPRAVENÝM

Takmer každý týždeň sa dozvedáme z médií o nejakej novej katastrofe vo svete. Ničivé zemetrasenia, tornáda, záplavy či výbuch sopky. Možno sa vám bude zdať, že to všetko sa deje ďaleko za hranicami našej republiky, a teda akosi mimo nás.

Mgr. Ján Vozár vpravo a Ing. Jozef Maslaňák z odboru civilnej ochrany a krízového riadenia Obvodného úradu (ObÚ) Veľký Krtíš informujú predsedov krízových štábov o zmenách v legislatíve z oblasti civilnej ochrany.

Ale aj život na Slovensku pred pár dňami ovplyvňoval hustý mrak sopečného prachu z Islandu v podobe pozastavenia leteckých spojení so svetom a ani nás neobchádzajú záplavy a silné víchrice. Aby sme boli pripravení na riešenie takýchto situácií a vedeli, čo v podobných prípadoch robiť, sú pri Obecných úradoch v obciach zriadené krízové štáby. O ich odbornú prípravu sa starajú pracovníci odboru civilnej ochrany a krízového riadenia z obvodných úradov (ObÚ). Odbornú prípravu predsedov krízových štábov zorganizoval ObÚ vo V. Krtíši aj 26.3. v zasadačke Úradu práce sociálnych vecí a rodiny vo V. Krtíši. Ako často sa takéto prípravy konajú, nám povedal Mgr. Ján Vozár z odboru civilnej ochrany a krízového riadenia Obvodného úradu Veľký Krtíš:

"V zmysle § 9 ods. 1, písm. h)

zákona NR SR č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov a v zmysle Zamerania činnosti ObÚ Veľký Krtíš má jeho odbor civilnej ochrany a krízového riadenia dva-krát do roka vykonať odbornú prípravu krízových štábov obcí. Túto odbornú prípravu robíme dvakrát do roka s tým, že v prvom štvrťroku je určená pre predsedov krízových štábov a v treťom štvrťroku robíme odbornú prípravu pre troch členov krízových štábov. Odbornú prípravu ďalších členov krízového štábu obce si vykonávajú obce sami."

● O čom ste hovorili na tomto stretnutí?

"Predsedom krízových štábov obcí boli zdôraznené úlohy na úseku krízového riadenia a hospodárskej mobilizácie na rok 2010, ako aj Plán prípravy na rok 2010 v územnom obvode obvodného úradu. Účastníci mali možnosť vidieť ukážku vzoru vyhlásenia mimoriadnej situácie, odvolania mimoriadnej situácie, prvej hlásenie o vzniku mimoriadnej udalosti, dodatok k hláseniu o vzniku mimoriadnej udalosti, príkaz na vykonanie záchranných prác, vzor na likvidáciu vzniknutých škôd a pod.

Predsedom sme vysvetlili záväznú stanoviská ObÚ k územno-plá-

novacej dokumentácii v obciach obvodu a oboznámili ich so zákonom NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami

Zároveň nám predsedovia spresnili prehľad o ukrytí obyvateľstva v obciach obvodu Veľký Krtíš v prípade krízovej situácie.

● Zaznamenali ste v minulom, alebo už aj v tomto roku nejaké mimoriadne situácie v našom obvode?

"V roku 2009 bola mimoriadnou udalosťou povodeň z 25. 12. 2009 v Slovenských Kľačanoch, pričom tam starostka obce vyhlásila

mimoriadnu situáciu.

V roku 2010 v našom obvode zatiaľ taká udalosť, ktorá by si vyžadovala vyhlásenie mimoriadnej situácie nebola. Pri jarnom topení snehu a výdatných dažďoch boli vykonávané určité opatrenia (prečerpávanie vnútorných vôd na prítokoch do rieky Ipel), ale mimoriadna udalosť nevznikla a z toho dôvodu nebolo potrebné vyhlásovať mimoriadnu situáciu."

Dúfajme, že to nebude potrebné ani v ďalšom priebehu roka. Ale ako hovorievajú klasičtí, "Šťastie praje pripraveným." Je preto dobré, že sa podobné odborné stretnutia organizujú a v prípade vzniku krízovej situácie nebudú zodpovední činní podliehať panike a budú vedieť podniknúť správne kroky.

- P. GAŠPAROVIČ -

CIVILNÁ OCHRANA OČAMI DETÍ

Aby sa do povedomia širokej verejnosti a najmä detí, dostali informácie o činnosti odborov civilnej ochrany pri obvodných úradoch čo najskôr, organizuje sa každý rok aj súťaž vo výtvarnom stvárnení toho, ako si deti predstavujú činnosť civilnej ochrany, čo si pod týmto pojmom predstavujú, a ako vnímajú jej činnosť. Tejto súťaže sa pravidelne zúčastňujú aj žiaci základných škôl z nášho okresu. Najlepšie práce postupujú do krajských či celorepublikových kôl a medzi stovkami detských výkresov z celej republiky sa v minulých ročníkoch nestretali ani tie z V. Krtíša. V tomto roku má súťaž CO očami detí tému zemetrasenie. Do súťaže sa zapojili žiaci všetkých

troch veľkokrtíšskych základných škôl, vrátane osobitnej. Práce vystavené v priestoroch ObÚ vyhodnotili pracovníci odboru CO a najlepšie z nich postúpili do krajského kola.

-red-

Porotcovia mali ťažkú úlohu pri vyberaní najkrajších obrázkov, ktoré školáci poslali do súťaže.

"V 24. hodine" - spoločne za záchranu miestnych gaštanov jedlých

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

Program cezhraničnej spolupráce
Maďarská republika-Slovenská republika
2007-2013

Budujeme partnerstvá

Mesto Modrý Kameň a mesto Nagymaros spoločne realizujú projekt záchranu miestnych gaštanov jedlých, ktorý je podporený z prostriedkov programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika.

Hlavným cieľom projektu je vypracovanie spoločného postupu pri ochrane gaštanu jedlého voči hube Cryphonectria parasitica. Obedve samosprávy, vzhľadom na svoju blízkosť majú rovnaké prírodné-ekologické podmienky. Je reálny predpoklad, že pôvodca ochorenia sa na Slovensko rozšíril z Maďarska. Obyvatelia

vlastnými silami nie sú schopní realizovať opatrenia, ktoré by zabezpečili úspešnú ochranu a revitalizáciu tejto drevinu. Ešte v roku 2007 obe samosprávy podrobne vyhodnotili stupeň poškodenia gaštanu jedlého. Výsledky tohto hodnotenia boli základom na vypracovanie projektu o možnostiach ich revitalizácie. V okolí

miest Modrý Kameň a Nagymaros sa v projekte plánuje urobiť mykologický prieskum a zaznamenať pôvodcov poškodenia gaštanu jedlého s ohľadom na výskyt a rozšírenie karanténnej huby Cryphonectria parasitica, ktorá spôsobuje rakovinu kôry tejto drevinu. V spolupráci s Ústavom ekológie lesa SAV Zvolen, Pobočka biológie drevín Nitra stanoví genetickú príbuznosť izolátov tejto huby, zadelí ich do vegetatívne kompatibilných skupín. Na základe získaných poznatkov jednotnou metódou realizovať biologickú ochranu v porastoch gaštanu jedlého na dotknutých územiach.

Riešenie projektu je plánované na obdobie 12 mesiacov, za účinnej podpory pestovateľov gaštanu jedlého. V záujme záchranu tejto kultúrnej drevinu sme sa s pestovateľmi gaštanu jedlého stretli na odbornej inštruktáži, kde sme sa dohodli na postupe prác. Ukončenie projektu sa plánuje v mesiaci septembri 2010.

V rámci projektu bude založená pokusná plocha, vydajú sa prospekty so symptómami poškodenia gaštanu jedlého a publikácia o pestovaní a ochrane gaštanu jedlého v tlačenej podobe aj na CD. Zorganizuje sa odborná konferencia. Na webovej stránke mesta Modrý Kameň bude vytvorená databáza prístupná pre verejnosť. Zaujímavosťou budú môcť klásť otázky a konzultovať s príslušnými odborníkmi problematiku pestovania a ochrany gaštanu jedlého. Na túto tému sa bezplatne, na náklady projektu urobí školenie pestovateľov tejto drevinu.